

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. KATARZYNY W NOWYM TARGU

(1346 r./1606 r./1765-1766 r.)

WYBRANE ZABYTKI RUCHOME W OBRĘBIE ELEWACJI KOŚCIOŁA,
DZWONNICY I OGRODZENIA KOŚCIOŁA

opracowanie:

dr Magdalena Szymańska Alonso

Magdalena Szymańska Alonso

dr Magdalena Szymańska
konserwator dzieł sztuki

Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie | nr dyplomu: 6588

KRAJOWA
OGÓLNOY ZABYTKOWA
DELEGATURA NOWY TARG
ZGODNIE Z POZWOLENIEM
KONSERWATORSKIM / POSTANOWIENIEM
ZNAK *0442.1024.711* Z DNIA *05.06.2024*
Z up. Małopolskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
mgr Paweł Dziuban
Kierownik Delegatury w Nowym Targu

Kraków, styczeń 2024

Spis treści

<u>I IDENTYFIKACJA OBIEKTU</u>	<u>3</u>
<u>II PRZEDMIOT PRAC</u>	<u>3</u>
<u>III ZAGADNIENIA HISTORYCZNE</u>	<u>4</u>
<u>IV OPIS STYLISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNY OBIEKTU I TECHNOLOGIA WYKONANIA</u>	<u>6</u>
<u>V ZAGADNIENIA KONSERWATORSKIE</u>	<u>13</u>
1. <i>STAN ZACHOWANIA</i>	13
2. <i>WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE</i>	16
3. <i>PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH</i>	18
<u>BIBLIOGRAFIA</u>	<u>24</u>
<u>DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA</u>	<u>25</u>

I Identyfikacja obiektu

Kościół parafii rzymskokatolickiej p.w. św. Katarzyny w Nowym Targu znajduje się pod adresem: ul. Kościelna 1, 34-400 Nowy Targ.

Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków pod nr. 94/A-40, dec. z dn. 22.01.1970 r. Zabytki ruchome wymienione poniżej wpisano pod nr B-122 dec. z dn. 22.01.1970 r.

II Przedmiot prac

Planowane prace konserwatorsko-restauratorskie obejmą wymienione niżej zabytki ruchome znajdujące się w obrębie elewacji zewnętrznych kościoła (1-4), elewacji wieży – dzwonnicy (5-⁶~~8~~) i ogrodzenia wokół kościoła (⁷~~8-9~~).

1. Ornamentalny fryz malarski na ścianie południowej korpusu nawowego kościoła (1606 r.) i tablica erekcyjna na ścianie południowej ramienia transeptu (oryginał fryzu o wym. ok 70 x 100 cm w technice fresku suchego, przy zachodnim narożniku nawy oraz pozostały fragment – współczesna rekonstrukcja).
2. Kamienna figura Matki Bożej Niepokalanie Poczętej w niszy południowego ramienia transeptu kościoła, barok, (XVII/XVIII w.), wys. ok. 180 cm
3. Kamienna figura św. Tekli wieńczącej dach kruchty od strony południowej kościoła (1794 r. (?))
4. Grupa „Ukrzyżowania”: trzy barokowe, ludowe rzeźby Chrystusa i dwóch łotrów, XVIII/XIX w., drewno polichromowane, z elementami złożonymi; (elewacja południowa kościoła); (krzyże z końca XX w.)
5. Barokowy krucyfiks drewniany, polichromowany, z elementami złożonymi wewnątrz bramy wieży – dzwonnicy (ściana wschodnia) – fragment grupy Golgoty.
6. Dwa portale barokowe w obrębie wieży – dzwonnicy (1701): po stronie południowej (1701) i po stronie północnej (1765 ?).
7. Barokowy portal kamienny wraz z figurą Jana Nepomucena – brama ogrodzenia od strony południowo – zachodniej (1765 r.)

III Zagadnienia historyczne ¹

Pierwsza wzmianka o kościele i parafii w Nowym Targu pochodzi z 1327 r. Obecny kościół został erygowany prawdopodobnie w 1343 r. Zgodnym zdaniem dotychczasowych badaczy z około 1346 r. pochodzi prezbiterium obecnego kościoła. Powstały w XIV w. kościół został zniszczony pożarem w 1601 r., wkrótce potem zastąpiono dawną drewnianą (?) część nawową korpusu nową, murowaną przy udziale muratora Piotra Czarnego. W 1634 r. została wzniesiona Kaplica Różańcowa przy kościele. Zapewne w 1701 r. wzniesiono dzwonnice stojącą w obwodzie murów. Po 1761 r., dzięki staraniom ks. Józefa Sawickiego rozpoczęto gruntowne prace remontowe odnawiając zaniedbany dotąd kościół. Prace zostały zakończone w 1765/66 r. W tym czasie kolejny raz przekształcono korpus nawowy i wnętrze oraz przebudowano wieżę, której hełm pochodzi z okresu po 1794 r. Zakończenia prac remontowych doglądał kolejny proboszcz ks. S. Zamoyski. Kościół płonął jeszcze kilkakrotnie w 1794, 1804, 1872 r. Dokładny zasięg zniszczeń nie został ustalony. Każdorazowo był odnawiany, czy to w zakresie pokrycia dachowego, malowania wnętrza, czy wymiany posadzki i uzupełnienia wyposażenia wnętrza. Tak przykładowo: po pożarze, w 1704 r. nakryto kościół nowym dachem, murarz Antoni Drachni odnowił nawę za 68 zł (koszt wskazuje na niewielki zakres prac), ustawił figurę Niepokalanie Poczętej NMP w niszy elewacji oraz wzniosł nową kruchtę zwieńczoną figurą św. Tekli. Wówczas odnowiono też skipienia kościoła i posadzkę w nawie. Z I poł. XIX w. pochodzi kruchta południowa. Po pożarze, z 1972 r. malowano na nowo prezbiterium, zlecono ołtarze oraz wymieniono posadzkę kamienną w kościele. Po 1918 r. Wymieniono pokrycie gontowe dachu. W 1928 r. zastała wymalowana polichromia we wnętrzu kościoła, zniszczona podczas pożaru w 1932 r. i zamalowana. Gruntowna restauracja kościoła, obejmująca wzmocnienia konstrukcyjne (ankry), oraz kompleksowe prace renowacyjne miała miejsce w 1938 r. W wyniku działań wojennych ostatniej fazy II wojny światowej kościół poniósł wielkie straty. Wybuchające pociski spowodowały uszkodzenia

¹ Opracowano na podstawie karty białej obiektu; oprac. mgr Andrzej Siwek, 5 XII 1996 r. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, Delegatura Nowy Targ;

figur wokół kościoła oraz uszkodzenie elewacji i szkolenia okien. Po 1945 r. prowadzono bieżące prace konserwatorskie, doprowadzając kościół do dobrego stanu technicznego. Kościół jest budową wielofazową, o elementach gotyckich (prezbiterium), barokowych (wieża, nawa, detale, dzwonnica, bramy w otaczającym całość murze), oraz pozbawionych wyraźnych cech stylowych (częściowo korpus nawowy). Wyjaśnienie faz budowy i historii kościoła wymaga przeprowadzania badań architektonicznych.

Historia prowadzonych prac konserwatorskich i remontowych

Przeprowadzone prace remontowe: po 1945 r. wymieniono pokrycie dachowe, kilkakrotnie malowano wnętrza, konserwowano elementy wyposażenia – zabytków ruchomych we wnętrzu kościoła, wprowadzono instalację elektryczną, grzewczą, wymieniono instalację odgromową, uporządkowano otoczenie. W latach 1987-1990 zaaranżowano skarpę na której usytuowany jest kościół.

Na przestrzeni lat przeprowadzono również konserwację zabytków ruchomych związanych z elewacjami zewnętrznymi kościoła, wieżą zegarową i ogrodzeniem.

W latach 1990-1991 r. wykonano konserwację rzeźby św. Tekli, wraz z postumentem, z przyczółku kruchty po stronie południowej kościoła; (rzeźba błędnie interpretowana w dokumentacji powykonawczej jako postać MB Wniebowziętej).

W latach 1997-1998 r. przeprowadzono konserwację kamiennego portalu wejściowego z 1765 r., z figurą kamienną św. Jana Nepomucena, w południowo-zachodniej części ogrodzenia kościoła. Portal wcześniej odnawiany był także w 1926 r. - skutki wykonanych wówczas nieprofesjonalnych napraw usunięto w latach 1997-1998 r. przywracając obiektowi dobry stan zachowania. W 2003 r. wykonano konserwację trzech drewnianych, polichromowanych z elementami złożonymi figur: MB, św. Pawła i św. Sebastiana, pozostających w niszach elewacji południowej wieży – dzwonnicy. Prawdopodobnie w tym samym roku poddano konserwacji polichromię ścienną na ścianie wschodniej w przejściu dzwonnicy.

W 2004 r. wykonano prace konserwatorskie przy grupie trzech rzeźb Golgoty, eksponowanych w przejściu, w bramie dzwonnicy: „Chrystus na krzyżu”, barok, drewno polichromowane, „Matka Boska Bolesna” i „św. Jan” ok. 1600, drewno polichromowane.

W 2005 r. poddano konserwacji grupę trzech rzeźb „Ukrzyżowania” – Chrystus z dwoma łotrami, XVIII/XIX w. z elewacji południowej kościoła. Elewacje wieży zegarowej kościoła oraz portal na zachodniej elewacji wieży poddano konserwacji w 2005 r.; prace te poprzedzono badaniami konserwatorskimi. W 2006 r. wykonano konserwację fryzu malarskiego na elewacji korpusu nawowego kościoła (1606 r.) i tablicy erekcyjnej na południowym ramieniu transeptu. Ok 2006 r. przeprowadzono remont pozostałych elewacji kościoła polegający na wymianie tynków zewnętrznych – jak wskazują pracujący w parafii księża. W 2006 r. wykonano konserwację kamiennej figury MB Niepokalane Poczęcie (XVII/XVIII w.) z niszy elewacji południowej kościoła.

Szczegóły i rezultaty przeprowadzonych prac przy zabytkach ruchomych przywołano w niniejszym opracowaniu, przy okazji omawiania stanów zachowania poszczególnych obiektów.

IV Opis stylistyczno – architektoniczny obiektu i technologia wykonania ²

Kościół usytuowany jest w północnej części miasta, na skarpie nad Czarnym Dunajcem, w granicznym pasie zabudowy staromiejskiej, oddzielony blokiem zabudowy od Rynku. Z północno-zachodniego narożnika rynku wybiega ulica prowadząca do kościoła. Optyczne zamknięcie ulicy stanowi brama – dzwonnica usytuowana w obwodzie murów otaczających kościół. Wzdłuż muru kościelnego prowadzi ulica w układzie wschód – zachód. Od zachodu teren kościoła sąsiaduje z rozproszoną zabudową i pustkami nadrzecznymi. Od północy, poniżej skarpy, na której posadowiony jest kościół znajduje się założenie ogrodowe z kaplicami, źródłem i grotą Lourdes, dalej ku północy znajdują się wały

² j.w.

przeciwpowodziowe i koryto Czarnego Dunajca. Od wschodu kościół sąsiaduje z zespołem plebańskim.

Kościół orientowany, murowany, z kamienia i częściowo z cegły, tynkowany. W prezbiterium, nawy i Kaplicy Różańcowej sklepienia kolebkowe z lunetami; w zakrystii i skarbcu kolebkowe. W aneksach transeptowych, kruchcie bocznej i pod wieżą - krzyżowe. Konstrukcja kościoła wzmocniana ankrami w nawie i prezbiterium kościoła. Więźba dachowa drewniana. Pokrycie dachu gontowe. Wewnętrzne schody drewniane. Posadzki z łamanych płyt marmurowych. Portale kamienne z piaskowca. Otwory okienne o wykroju stojących prostokątów zamkniętych łukiem półkolistym, wypełnione ślusarką i mozaikami witrażowymi, pojedyncze. W skarbcu okna o wykroju prostokątnym, krosnowe, dwuskrzydłowe, sześciopolowe, dzielone szprosami. Stolarka drzwiowa drewniana.

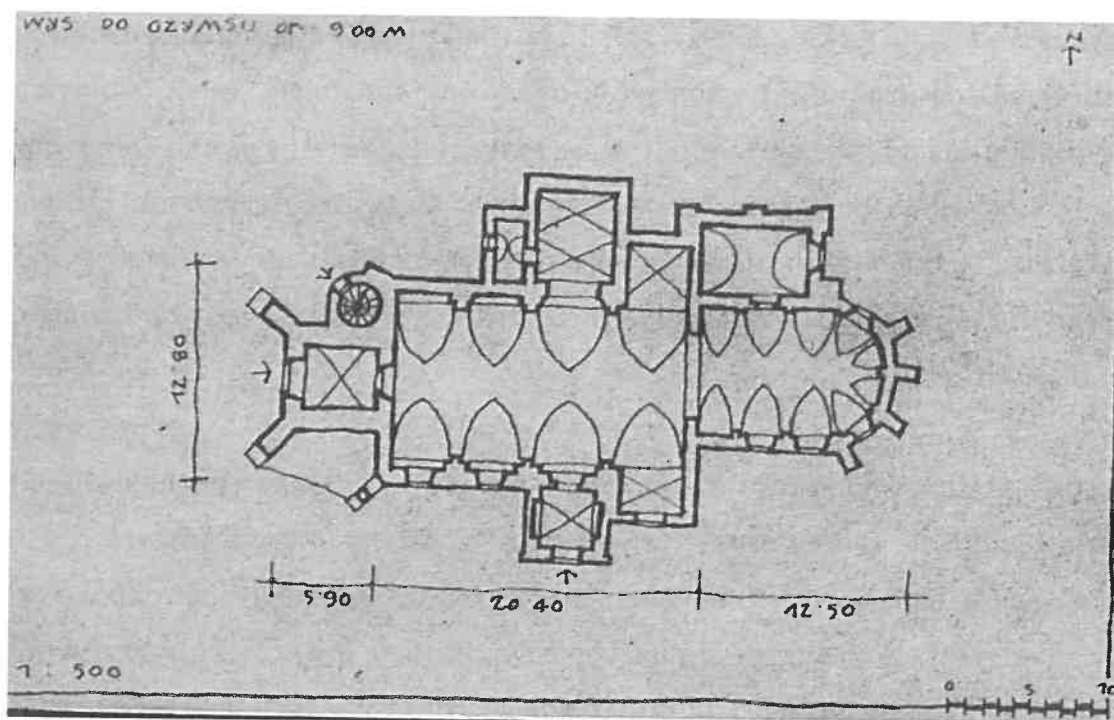
Kościół wzniesiony na rzucie wydłużonym z węższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie i szerszą nawą na rzucie prostokąta, z niewielkimi aneksami bocznymi tworzącymi niewydatny (kaplicowy) transept. Oś podłużna prezbiterium przesunięta ku północy w stosunku do osi nawy. Od zachodu do nawy dostawiona wieża na planie zbliżonym do kwadratu. Od północy do prezbiterium przybudowana zakrystia i skarbczyk na rzucie prostokąta oraz kaplica Matki Boskiej Różańcowej na rzucie prostokąta o osi podłużnej prostopadłej do osi podłużnej nawy. Po przeciwległej stronie nawy dobudowana kruchta na planie prostokąta. W narożniku północnym między wieżą, a zachodnią ścianą korpusu nawowego wpisana wieżyczka z klatką schodową, na planie koła.

Bryła urozmaicona. Akcent wysokościowy stanowi czworoboczna wieża od zachodu, zwieńczona cebulastym hełmem, z latarnią. Prezbiterium i nawa nakryte dachem dwuspadowym, o wspólnej kalenicy. W środkowej partii kalenicy wieżyczka na sygnaturkę, z latarnią i cebulastym hełmem. Od wschodu prezbiterium wzmocnione pięcioma przyporami (jedna połączona ze ścianą zakrystii). Od północy piętrowa zakrystia i skarbczyk, nakryte przedłużeniem połaci dachu prezbiterium. Obok Kaplica MB Różańcowej nakrytej dachem dwuspadowym, półszczytowym, prostopadłym do dachu korpusu głównego, obok

niższa przybudówka nakryta dachem pulpitowym. Wieżyczka klatki schodowej nakryta ostrosłupowym hełmem gontowym. Od południa niska kruchta boczna zwiększona trójkątnym szczytem parawanowym i ukrytym za nim dachem dwuspadowym, o szerokim kącie rozwarcia połaci. Obok aneks kaplicowego transeptu zakończony dachem naczółkowym, dwuspadowym, o podłużnej osi kalenicy prostopadłej do kalenicy dachu korpusu nawowego. Między przyporami w południowo – zachodnim narożniku, między wieżą a nawą wygospodarowania zadaszona przestrzeń na grupę Ukrzyżowania.

Elewacje gładkie, z niewydatnym cokołem, gzymsem podokapowym, wspierane masywnymi przyporami w partii prezbiterium i zachodniej elewacji korpusu nawowego i wieży. Elewacja zachodnia, wieżowa: wieża czworoboczna, bez wyodrębnionych kondygnacji. W osi portal flankowany pilastrami dźwigającymi odcinek belkowania, z odcinkami przerwanego tympanu. W osi arkady wejściowej klucz z datą 1765 i inicjałem IS (Josephus Sawicki), powyżej kartusz z herbem Nowina. W górnej partii wieży, w każdej ze ścian osi, okno kształtu stojącego prostokąta zamknięte łukiem pełnym. Powyżej gzyms zegarowy. Tarcza zegarowa znajduje się w elewacjach północnej i południowej. Elewacja południowa bez podziałów pionowych, rozczłonkowana bryłami dobudówek i szkarpami. Między ukośnie ustawionymi narożnymi przyporami wieży i korpusu nawowego wydzielona drewnianym ogrodzeniem Kalwaria z pełnoplastycznymi rzeźbami ukrzyżowanego Chrystusa i dwóch łotrów. Prawdopodobnie od XIX w. rzeźby eksponowane były na ścianie niszy, zawieszone na hakach wbitych w ścianę. Podstawy krzyży wsparte były na okazałych rozmiarów XX wiecznym stole o odmiennej stylistyce, z podwyższonym cokołem dla Krucyfiksu. Kalwaria jest nakryta dachem pulpitowy, wspartym na ozdobnej belce (tragarzu), z dekoracyjnie ciosanymi kroksztynami (rysami). Elewacje korpusu nawowego przeprute dwoma oknami o wykroju analogicznym jak na wieży. W części wschodniej korpusu nawowego niska kruchta z półkoliście zamkniętym otworem wejściowym w osi, w flankowanym parami pilastrów dźwigających trójkątny, parawanowy szczyt, półkolistą wnęką z figurą matki Bożej Wniebowziętej. Pod okapem dachów partii nawowej – namalowany w kolorze brunatno czerwonym fryz ornamentalny, złożony z motywów kwiatowych (odtworzony na podstawie

zachowanego fragmentu 100 x 60 cm). Elewacja ramienia transeptu przepruta oknem oraz poniżej niższą, w której znajduje się kamienna Figura Niepokalanie Poczętej NMP. W partii prezbiterium – dwa okna. Masywna szkarpa akcentuje przejście do elewacji wschodniej. Elewacja wschodnia jest rozczłonkowana trzema przyporami, w skrajnych osiach umieszczone są dwa okna, analogiczne do pozostałych. Elewacja północna rozczłonkowana bryłami przebudówek. Do prezbiterium przylega zakrystia i skarbiec, których elewacje dzielą trzy płytkie szkarpy. W piętrowej partii skarbcza symetryczne umieszczone dwa niewielkie prostokątne otwory okienne. Partia elewacji ramienia transeptu jest cofnięta w stosunku do lica elewacji zakrystii i Kaplicy Różańcowej, nie wyróżniona podziałami, przeprutym oknem w osi. Elewacja Kaplicy Różańcowej stanowi dominujący element bocznej partii kościoła. Bez podziałów, z oknem w osi, zwieńczona trójkątnym szczytem. Od zachodu przylega do niej niewielka przybudówka nakryta stromym dachem pulpiturowym. W partii zachodniej, na styku korpusu nawowego i wieży znajduje się walcowa wieżyczka klatki schodowej, z prostokątnym otworem wejściowym i niewielkim okienkiem w partii górnej, pod stożkowym dachem.

Grupa Ukrzyżowania – Kalwaria

Postać Chrystusa w cierniowej koronie, z głową przechyloną w prawo, oczy przymknięte, usta wpółotwarte. Dłonie i stopy przebite trzema gwoździami, mocno ekspresyjnie oddane krople krwi wypływające z boku – dorzeźbione osobno. Nad głową inskrypcja INRI, u podstawy wtórne promienie, perizonium złożone. Łotr dobry – po prawej stronie Chrystusa, w pozie pokornej, ramiona przewiązane sznurem, stopy przybite dwoma gwoździami. Łotr zły – po lewej ręce Chrystusa postać w ruchu, niespokojna, jedna ręka przewiązana sznurem, prawa ręka i stopa przybite gwoździami; stopa druga ze śladem rozerwania, twarz z grymasem złości, usta otwarte. Rzeźby wykonane w drewnie lipowym, rzeźba Chrystusa częściowo drażona, postaci łotrów to rzeźby pełne. Postać Chrystusa wyrzeźbiona ze znajomością anatomii, o subtelny modelunku. Postaci łotrów o uproszczonej formie anatomicznej, wykonane prawdopodobnie przez innego autora. Z tyłu rzeźb wmontowane klocki na wkrętach stalowych, w nich otwory, w które wkręcono mocno śruby zestalające korpusy rzeźb z krzyżami.

Malowany fryz na ścianie południowej

Malowidło powstało w dwóch okresach historycznych. Na białym tle wymalowano w kolorze czerwono-brunatnym powtarzające się motywy esownic ze stylizowanymi kwiatami i liśćmi. Oryginalną część stanowi fragment przy zach, narożniku nawy. Malowidło wykonano w technice fresku suchego. Na grubej warstwie zaprawy wykonano zacierkę drobnoziarnistego tynku pokrytego pobiałą (dotyczy całości fryzu) i na niej namalowano ornament i tablicę erekcyjną. Do wykonania malowidła oryginalnego użyto prawdopodobnie suchych pigmentów i mleka wapiennego. Część XX-wieczna wykonana być może z użyciem innego spoiwa.

Wnętrze

Kościół jednonawowy, z wyraźnie wyodrębnionym prezbiterium, oddzielonym od nawy ostrołukowym łukiem tęczowym. Prezbiterium trójprzęsłowe, rozcłonkowane pilastrami, ze skromnymi kapitelami zbliżonymi do tokańskich. Nawa czterprzęsłowa, o analogicznych podziałach. W prześle wschodnim nawy aneksy boczne tworzą rodzaj transeptu. Z prezbiterium do zakrystii prowadzi portal kamienny, z wydatnym zwieńczeniem, w którym owalny portret proboszcza ks. Sawickiego. W drugim od wschodu prześle nawy, od południa

przejście do kruchty; od północy arkada otwarta na Kaplicę Różańcowa, dwuprzęsłowa. Chór muzyczny wysunięty wielobocznie ku wnętrzu, nowy, podparty dwoma drewnianymi kolumnami. W przyziemiu wieży kruchta. Babiniec; wyższe kondygnacje wieży nieużytkowane. Na piętrze nad zakrystią skarbczyk. W kościele znajduje się bogate wyposażenie barokowe, częściowo uzupełniane w XIX i XX w.

Ogrodzenie murowane wokół kościoła

Ogrodzenie wykonane jest z cegły, otynkowane, nakryte gaszkiem gontowym. Częściowo – w części północnej mur wykonany jest z ciosów kamiennych wapieni i piaskowca wiązanych zaprawą, nakryty daszkiem gontowym. W murze otaczającym kościół znajdują się trzy bramy i furtka ku plebanii. Dwie bramy znajdują się od południa – jedna w wieży – dzwonnicy i druga w zachodniej części południowej partii ogrodzenia kościelnego. Trzecia, nowsza brama, od północy otwiera dostęp do założenia ogrodowego z kaplicami.

Wieża dzwonna (1701 r.) powiązana z ogrodzeniem, o elewacjach jednoosiowych, nakryta gontowym, podwójne baniastym hełmem. Po bokach, od strony południowej dwie dobudowane, do ok. 1/3 wysokości wieży elewacje z niszami, w których eksponowane były rzeźby. Bramę dzwonnicy zdobią dwa portale barokowe: od strony południowej (z 1701 r.) i od strony północnej (1765 r. ?) Portale o prostej konstrukcji: łuk wejściowy siodłowy z kluczem, po bokach pilastry zwieńczone głowicami, powyżej gzyms wieńczący. Ponad portalem południowym znajduje się wykonany w zaprawie, przestrzenny monogram maryjny z datą 1701. Nad portalem i monogramem znajduje się półkoliście zakończona wnęka na posąg, powyżej otwór okienny zakończony łukiem koszowym, z wydatnym kluczem, ponad którym uskokowy gzyms. Artykulacja elewacji w postaci dwóch bocznych zdwojonych pilastrów, zwieńczonych kapitelami; powyżej gzyms oddzielający część zwieńczenia, nakryty gontem. W niszach na elewacji południowej eksponowane były rzeźby pochodzące z kościoła św. Katarzyny: MB Niepokalanie Poczętej, św. Pawła i św. Sebastiana. Elewacja od strony północnej z dwoma zdwojonymi pilastrami po bokach i oknem jak po

stronie wschodniej, umiejscowionym tuż pod gzymsem wieńczącym. Nad portalem barokowym owal z wykonanym w zaprawie godłem Polski.

Wewnątrz dzwonnicy umieszczony jest drewniany polichromowany krucyfiks z grupy Ukrzyżowania, dawniej eksponowany wraz z figurami Matki Bożej i św. Jana na tle polichromowanej ściany wschodniej przejścia pod wieżą dzwonnicy; (figury obecnie zdemontowane, z wyjątkiem krucyfiksu). Figury grupy Ukrzyżowania przeniesiono wtórnie; pochodzą z kościoła św. Katarzyny.

Malowidło stanowi relikw większej kompozycji i przedstawia fragmenty draperii podtrzymywanej przez dwa anioły, z dwiema główkami puttów poniżej.

W murze otaczającym kościół znajdują się wnęki na stacje Drogi Krzyżowej, z przeszklonymi drzwiczkami, w obramieniach metalowych i z metalowymi plakietami z numerem stacji i krzyżem ponad wnęką. W środku znajdują się współczesne malowidła na płótnach.

Północna brama ogrodzenia kościoła ozdobiona jest klasycystycznym portalem wykonanym z bloków piaskowca. Portal flankowany pilastrami dźwigającymi odcinek belkowania, z odcinkami przerwanego tympanu. W osi półkolistego łuku klucz z symbolem koła sterowego. Portal wieńczy kamienna figura Zmartwychwstałego. W bramie znajduje się drewniana, ażurowa brama o półkolistym wykroju górnej części.

W murowanym ogrodzeniu od strony zachodnio-południowej znajduje się późnobarokowy portal wykonany z bloków piaskowca, flankowany pilastrami dźwigającymi odcinek belkowania, z odcinkami przerwanego tympanu. W osi półkolistego łuku klucz z herbem Nowina, inicjałami IS (Josephus Sawicki) i datą 1765 r. W płaszczyźnie lica łuku portalu – wyłobione kontury płycin z wklęsłymi narożnikami. Portal wieńczy ustawiona na cokole figura św. Jana Nepomucena. W bramie znajduje się drewniana, ażurowa brama o półkolistym wykroju górnej części.

V Zagadnienia konserwatorskie

1. Stan zachowania

Ornamentalny fryz malarski na ścianie południowej korpusu nawowego kościoła (1606 r.) i tablica erekcyjna na ścianie południowej ramienia transeptu

Stan zachowania fryzu malarskiego na elewacji wschodniej możliwy będzie do oceny precyzyjnie z poziomu rusztowań. Fryz jest ogólnie lekko zabrudzony, występują drobne złuszczenia farby i ubytki, widoczne są pęknięcia. Malowidło narażone jest na stałe, zmienne działanie czynników atmosferycznych. Fryz poddany był gruntownej konserwacji w 2006 r. Wykonano pełny zakres zabiegów technicznych i estetycznych. Zaznaczyć należy, iż wykonano dużą ilość zastrzyków podtynkowych, głównie w partii oryginalnej. Malowidło utrwalono 3% roztworem Paraloidu B-72 w toluenie, warstwę malarską uzupełniono z użyciem suchych pigmentów i roztworu paraloidu B-82.

Kamienna figura Matki Bożej Niepokalanie Poczętej w niszy południowego ramienia transeptu kościoła, barok, (XVII/XVIII w.)

Rzeźba jest w bardzo złym stanie. Znajdująca się na zewnątrz rzeźba narażona jest na stałe działanie zmiennych czynników atmosferycznych, powodujące zawilgocenie, zasolenie, przemarzanie kamienia, jego wietrzenie i korozję biologiczną. Rzeźba poddana została w 2006 r. konserwacji technicznej i estetycznej w pełnym zakresie. Pozostającej wówczas w bardzo złym stanie zachowania rzeźbie przywrócono stabilny stan zachowania. Do uzupełnień form rzeźbiarskich użyto gotowej masy Restauremortel Remmers, pozostawiając rozmytą formę spowodowaną destrukcją, zwietrzeniem kamienia. Uzupełnienia pokrywały większość powierzchni rzeźby. Na skutek oddziaływania czynników atmosferycznych uzupełnienia te uległy destrukcji; osypują się i rozwarstwiają, ulegają spęcherzeniu. Występuje ogólne osłabienie struktury oryginału, pudrowanie się, złuszczenie. Występują liczne ubytki kamienia i ogólne zabrudzenie.

Kamienna figura św. Tekli wieńczącej dach kruchty od strony południowej kościoła (1794 r.) (?)

Rzeźba narażona jest na stałe działanie zmieniających się czynników atmosferycznych, w szczególności na zawilgocenie. W 1991 r. rzeźba była w bardzo złym stanie technicznym (destrukt) i poddana została konserwacji technicznej i estetycznej w pełnym zakresie z zastosowaniem żywicy Epidian 5 i Adhezil KL. Przed 1991 r. przeprowadzono nieprofesjonalne zabiegi naprawcze z użyciem cementu. Obecnie rzeźba objęta jest korozją biologiczną (glony, mech, porosty). Z pewnością występuje zasolenie kamienia, widoczna jest warstwa fałszywej patyny i drobne ubytki. Szczegółowy stan zachowania rzeźby należy określić po demontażu.

Grupa „Ukrzyżowania”: trzy barokowe, ludowe rzeźby Chrystusa i dwóch łotrów, XVIII/XIX w., drewno polichromowane, z elementami złożonymi; (elewacja południowa kościoła); (krzyże z końca XX w.)

Rzeźby są w stabilnym stanie technicznym. W 2005 r. poddane zostały konserwacji technicznej i estetycznej w pełnym zakresie, wykonano prace pozłotnicze (figura Chrystusa). Jak wynika z dokumentacji konserwatorskiej na wszystkich rzeźbach wykonano w całości rekonstrukcję polichromii w technice temperowej – ze względu na śladowe pozostałości oryginalnej polichromii, którą pokrywały olejne przemalowania i rekonstrukcję partii złożonych, które wcześniej pokrywały imitacje złoceń. Wykonano także politurę na krzyżach dębowych. Obecny stan zachowania rzeźb należy precyzyjnie ocenić po demontażu. Występuje ogólne zabrudzenie, miejscowe złuszczenie i znaczne przetarcia polichromii i złoceń, niewielkie pionowe pęknięcia struktury drewna w obrębie korpusów figur.

Barokowy krucyfiks drewniany, polichromowany, z elementami złożonymi wewnątrz bramy wieży – dzwonnicy (ściana wschodnia) – fragment grupy Golgoty.

Rzeźba Chrystusa na krzyżu z grupy Golgoty, eksponowana na tle malowidła, w 2004 r. poddana była pracom konserwatorskim. Wykonano pełną konserwację techniczną i estetyczną rzeźby wraz z rekonstrukcją korony cierniowej. Figura jest

ogonie lekko zabrudzona, występują liczne rozległe retusze, przemalowania (?), niewielkie spękania, mikro ubytki w obrębie warstwy malarskiej, partii złączenia i srebrzenia.

Dwa portale barokowe w obrębie wieży – dzwonnicy (1701): po stronie południowej i po stronie północnej.

Portale bramy stanowią integralne elementy elewacji wieży i zgodnie z technologią całości pokryte są tynkiem oraz warstwami farb elewacyjnych. Tynki są obecnie w złym stanie. Są to wtórne warstwy zapraw cementowo-wapiennych o wysokich parametrach wytrzymałościowych, jednak wysoce niedyfuzyjne; blokują odparowywanie wilgoci z murów. Tynki wykonane w obrębie wieży i portali są w lepszym stanie technicznym niż te na elewacjach kościoła, w mniejszym stopniu występują rysy skurczowe i głębsze pęknięcia. Cokoł portali, jak i całej wieży jest obłożony płytami piaskowcowymi, montowanymi na kleju. Wilgoć podciągana kapilarnie powoduje złuszczenie się warstw kamienia, jego zasolenie i biodegradację. Zawilgocenie widoczne jest również na tynku nad cokołem z płyt. Na powierzchni występuje ogólne zabrudzenie. Tynki i naprawy cementowe wykonane w partii cokołowej bramy w wieży pękają i odspajają się odsłaniając spodnie zmurszałe fragmenty wypraw wapienno-cementowych.

Barokowy portal kamienny wraz z figurą Jana Nepomucena – brama ogrodzenia od strony południowo – zachodniej (1765 r.)

Portal wraz z figurą poddany był zabiegom konserwatorskim w 1997 r. i był wówczas w stanie destruktu, powstałego między innymi na skutek błędnie przeprowadzonych prac renowacyjnych w przeszłości, z zastosowaniem zapraw cementowych (wykonano szczelne grube warstwy zacierki na całej powierzchni portalu). Daleko posunięta dezintegracja kamienia wymagała przeprowadzenia zaawansowanych prac konserwatorskich. Obecnie, kamień w obrębie portalu jest lekko zabrudzony, występują drobne ubytki mechaniczne. W górnej części portalu widoczny jest nalot czarnej patyny i objawy korozji biologicznej, podobnie w obrębie rzeźby wieńczącej portal. Kamień narażony jest na stałe działanie zmiennych warunków atmosferycznych, a w konsekwencji na zawilgocenie,

przemrożenia, zasolenie. Szczegółowy stan zachowania figury należy określić po demontażu.

2. Wnioski i założenia konserwatorskie

Podstawowym założeniem jest powstrzymanie postępujących procesów destrukcyjnych, zabezpieczenie i poprawa stanu zachowania zabytków oraz przywrócenie im możliwie pełnych walorów estetycznych i ekspozycyjnych.

Ornamentalny fryz malarski na ścianie południowej korpusu nawowego kościoła (1606 r.)

Po ocenie stanu zachowania malowidła z poziomu rusztowań zakłada się wykonanie koniecznych zabiegów z zakresu konserwacji technicznej i estetycznej. Malowidło należy oczyścić, podkleić ewentualne odspojone łuski warstwy malarskiej i zaimpregnować w przypadku pudrowania się polichromii. Należy wykonać konserwację podłoża i integrację tynku przez wykonanie koniecznych iniekcji. Ubytki i pęknięcia należy uzupełnić zaprawą wapienną, pobiałą i wykonać uzupełnienia warstwy malarskiej.

Kamienna figura Matki Bożej Niepokalanie Poczętej w niszy południowego ramienia transeptu kościoła, barok (XVII/XVIII w.)

Kamienna figura św. Tekli wieńczącej dach kruchty od strony południowej kościoła (1794 r. [?])

Przeprowadzona zostanie pełna konserwacja techniczna i estetyczna rzeźb. Kamień należy oczyścić mechanicznie z warstwy zabrudzeń oraz usunąć wadliwe, nieestetyczne i osłabione mechanicznie uzupełnienia kamienia. Należy wykonać zabiegi odsalające, dezynfekcję, impregnację w koniecznym zakresie, podklejenie ubytków, uzupełnienie spoin i ubytków kamienia z użyciem zapraw mineralnych (sztuczny kamień) oraz konieczne rekonstrukcje.

Grupa „Ukrzyżowania”: trzy barokowe, ludowe rzeźby Chrystusa i dwóch łotrów, XVIII/XIX w., drewno polichromowane, z elementami złożonymi: (elewacja południowa kościoła); (krzyże z końca XX w.) i barokowy krucyfiks drewniany,

polichromowany, z elementami złożonymi wewnątrz bramy wieży – dzwonnicy (ściana wschodnia) – fragment grupy Golgoty.

Zakłada się wykonanie koniecznych zabiegów z zakresu konserwacji technicznej i estetycznej przy rzeźbach drewnianych polichromowanych z elementami złożonymi. Rzeźby należy oczyścić metodami chemicznymi z brudu i ewentualnych wadliwych uzupełnień, wykonać dezynfekcję dezynsekcję drewna, podkleić miejsca odspojień warstw technologicznych, w razie konieczności wykonać impregnację strukturalną. Należy skleić pęknięcia drewna, uzupełnić ubytki drewna i zaprawy, wykonać zabezpieczenie kitów, werniksowanie pośrednie oraz uzupełnienie ubytków polichromii, złocień i srebrzń.

Dwa portale barokowe w obrębie wieży – dzwonnicy (1701): po stronie południowej (1701) i po stronie północnej (1765 r. ?)

Proponuje się równomiernie ścienienie wierzchniej warstwy tynków metodą strumieniowo-ścierną. Tynki należy skuć w miejscach odspojień i zasoleń. Okładzinę kamienną strefy cokołowej należy usunąć. Warstwy kleju wraz ze zdegradowaną warstwą tynków należy odkuć do wysokości 1 m. Zakłada się wykonanie zabiegów odsalających i powleczenie preparatem biobójczym.

Pęknięcia tynków należy przeżyłować, ewentualne głębokie pęknięcia gzymsów należy poddać szyciu wybranym systemem. W strukturze cieńszych pęknięć i rys należy wykonać iniekcje z zaczynem cementowo-wapiennym.

Pozostawione, ścienione wyprawy należy zagruntować preparatem krzemianowym. Proponuje się wykonanie tynków wapienno-trasowych na bazie wapna dołowanego. Proponuje się następnie wykonanie zacierki wapiennej barwionej w masie. Zakłada się wykonanie laserunków z zastosowaniem farb elewacyjnych o właściwościach hydrofobowych, wysokiej paro-przepuszczalności i wysokiej odporności na działanie czynników atmosferycznych: krzemianowych, żelazo-krzemianowych lub wapiennych.

Detale architektoniczne: gzymsy, obramienia, elementy ozdobne należy poddać ręcznemu oczyszczeniu, przeżyłować pęknięcia, wypełnić ubytki mineralną zaprawą barwioną w masie pigmentami syrkami, a następnie pomalować.

Kamienne (?) głowice pilastrów należy oczyścić metodą strumieniowo-ścierną lub ręcznie, wykonać zabiegi odsalające, impregnację i ewentualne uzupełnienia ubytków masą mineralną.

Barokowy portal kamienny wraz z figurą Jana Nepomucena – brama ogrodzenia od strony południowo – zachodniej (1765 r.)

Przeprowadzona zostanie pełna konserwacja techniczna i estetyczna portalu i rzeźby. Kamień należy oczyścić metodą strumieniowo-ścierną, wykonać zabiegi odsalające, dezynfekcję, impregnację w koniecznym zakresie, uzupełnienie spoin i ubytków z użyciem masy mineralnej.

3. Program prac konserwatorskich ³

Ornamentalny fryz malarski na ścianie południowej korpusu nawowego kościoła (1606 r.) i tablica erekcyjna na ścianie południowej ramienia transeptu

1. Oczyszczenie malowidła na sucho poprzez gumowanie miękkimi lub twardszymi gąbkami wishab lub z użyciem gum do ścierania o różnej twardości (np. Faktis, gąbek: Wishab, Brodart.)
2. Usunięcie ewentualnych wadliwych uzupełnień mineralnych przy użyciu skalpeli i innych narzędzi.
3. W miejscach pustych przestrzeni podtynkowych wykonanie zastrzyków w celu konsolidacji odspojonych warstw tynku masami mineralnymi np. Malta, Ledan TC, TB lub innym środkiem o podobnym działaniu.
4. W przypadku pudrowania się warstwy malarskiej utrwalenie warstwy malarskiej przy użyciu niskoprocentowego roztworu Paraloidu B72 w toluenie i acetonie lub preparatem Klucel G.
5. Uzupełnienie ubytków tynków przy zastosowaniu zaprawy drobnoziarnistej wapienno piaskowej i rekonstrukcja pobiał lub zastosowanie szpachlówki Remmers Historic Kalkspachte na bazie wapna dyspergowanego.

³ Nazwy własne przytoczone w niniejszym programie prac nie mają na celu naruszenia art. 29 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, a służą jedynie sprecyzowaniu oczekiwań jakościowych i technologicznych zamawiającego. W każdym przypadku wykonawca może zastosować materiały, bądź rozwiązania równoważne.

6. Uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej i rekonstrukcje wykonane metodą *tratteggio*, lub metodą punktowania, przy użyciu pigmentów sypkich mineralnych i spoiwa - np. roztworu Paraloidu B82 w etanolu, lub wodnego roztworu kazeiny syntetycznej, lub profesjonalnej farby akwarelowej.

Kamienna figura Matki Bożej Niepokalanie Poczętej w niszy południowego ramienia transeptu kościoła, barok, (XVII/XVIII w.)

Kamienna figura św. Tekli wieńczącej dach kruchty od strony południowej kościoła (1794 r.) (?)

1. Odkucie wszelkich wadliwych, nieestetycznych lub osłabionych mechanicznie uzupełnień, łat, kitów ewentualnych spoin.
2. Oczyszczenie kamienia ręcznie mechanicznie lub z użyciem metody rotacyjnego strumieniowania (wybór metody w zależności od stopnia zintegrowania kamienia); oczyszczanie kamienia parą wodną.
3. Powleczenie odsłoniętych powierzchni kompozytowym środkiem bakterio- grzybo- i glonobójczym do czyszczenia i gruntowania zanieczyszczonych i zagrożonych zanieczyszczeniem biologicznym materiałów budowlanych np. BFA f. Remmers lub Mycetox M; (profilaktyka).
4. Wykonanie profilaktycznych zabiegów odsalających. Zastosowanie okładów z ligniny i wody destylowanej.
5. Wzmocnienie osłabionych, pudrujących i łuszczących się powierzchni kamienia metodą powlekania i nasączenia hydrofilnymi preparatami opartymi na estrach kwasu krzemowego np. KSE 100, KSE 300 f. Remmers – metodą „mokre w mokre”. (Ze względu na czas reakcji wytrącania się nowego spoiwa, po nasączeniu preparatem wzmacniającym należy odczekać 4 tygodnie w warunkach podwyższonej wilgotności).
6. Uzupełnienie ubytków w kamieniu zaprawą mineralną (np. biały cement z mączką z piaskowca, dobarwiony pigmentami lub gotową zaprawą Restauriermörtel SK f. Remmers. Kity należy starannie opracować szlifując.

7. Wykonanie taszlowania lub flekowania większych ubytków.
8. Staranne wykonanie i opracowanie nowych spoin z zaprawy mineralnej, wapienno – trasowej.
9. Lokalne scalanie kolorystyczne uzupełnień farbą laserunkową np. Historic-Lasur f. Remmers, będącą kompozycją wodnej emulsji żywicy krzemoorganicznej, kredy i mineralnych pigmentów tlenkowych. Przezroczystość farby zależna jest od stopnia rozcieńczenia mikroemulsją Funcosil WS f. Remmers, lub farbami krzemianowymi KEIM Restaurolasur, lub pigmentami na spoiwie roztworu wodnej dyspersji polimerów Haftfest ZM HF Remmers z wodą destylowaną.

Grupa „Ukrzyżowania”: trzy barokowe, ludowe rzeźby Chrystusa i dwóch łotrów, XVIII/XIX w., drewno polichromowane, z elementami złożonymi; (elewacja południowa kościoła); (krzyże z końca XX w.)

Barokowy krucyfiks drewniany, polichromowany, z elementami złożonymi wewnątrz bramy wieży – dzwonnicy (ściana wschodnia) – fragment grupy Golgoty.

1. Demontaż rzeźb.
2. Oczyszczenie powierzchni rzeźb z nawarstwień brudu i ewentualnych wadliwych późniejszych nawarstwień technologicznych – przemalowań, uzupełnień szkodliwych technicznie i odmiennych technologicznie – mechanicznie przy użyciu skalpela i metodą chemiczną (dobranymi w wyniku prób preparatami środkami chemicznymi np. mieszaniny rozpuszczalników organicznych i roztwory wodne środków powierzchniowo-czynnych).
3. W razie konieczności - podklejenie łuszczących się fragmentów zapraw i polichromii klejem króliczym (roztwór wodny ok. 6%).
4. Wykonanie dezynsekcji drewna np. Permethirine CisTrans 25/75 (ewentualne powlekanie partii niepolichromowanych – odwrocie).
5. W przypadku konieczności wzmocnienia strukturalnego – impregnacja strukturalna drewna metodą miejscowych iniekcji roztworem Paraloid B 72 w kompozycji rozpuszczalników: ksylenu, toluenu i acetonu.

6. Wykonanie ewentualnych prac snycerskich i stolarskich (oczyszczenie powierzchni rozspojień szczelin i powtórne sklejenie klejem stolarskim do drewna).
7. Uzupełnienie ewentualnych ubytków drewna żywicą epoksydową dwuskładnikową Axson SC 258 lub Araldit SV/HV36.
8. Uzupełnienie warstwy zaprawy kredowo-klejowej, opracowanie powierzchni zaprawy. Izolacja kitów zaprawy roztworem szelaku w etanolu.
9. Werniksowanie pośrednie oryginalnej monochromii olejnej werniksem retuszującym np. firmy Talens lub Winsor & Newton.
10. Uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej metoda naśladowczą, artystycznymi farbami olejnymi na spoiwie : (werniks j.w. i terpentyna).
11. Konserwacja elementów złoczonych i srebrzonych. Uzupełnienie ubytków warstw zapraw i przygotowanie powierzchni zapraw pod złocenie lub srebrzenie.
12. Uzupełnienie warstw pulmentów.
13. Uzupełnienie/rekonstrukcja złoczeń złotem 23 karatowym płatkowym, (kolor złota dobrany do zachowanego), srebrzeń – srebrem płatkowym lub w proszku.
14. Zabezpieczenie powierzchni srebrzonych roztworem paraloidu.
15. Montaż rzeźb.

Dwa portale barokowe w obrębie wieży – dzwonnicy (1701): po stronie południowej i po stronie północnej.

1. Odkucie odspojonych, zawilgoconych, zasolonych i uszkodzonych korozją biologiczną fragmentów tynku (ok. 10% powierzchni).
2. Usunięcie kamiennej okładziny ze strefy cokołowej i odkucie tynków do wysokości 1 m.
3. Wykonanie badań na obecność soli. Odsolenie powierzchni zasolonych strefy cokołowej metodą kompresową, przy użyciu tynków magazynujących sole (np. Remmers Kompressenputz) lub środka

- przekształcającego siarczan w związki trudnorozpuszczalne (np. Sulfatex LQ f. Remmers).
4. Wykonanie w partiach cokołowych profilaktycznych zabiegów dezynfekcji środkiem biobójczym (np. BFA f. Remmers)
 5. Ścienienie tynków na elewacjach z wykorzystaniem metody strumieniowo-ściernej, doczyszczanie ewentualnych odsłoniętych fragmentów wątku.
 6. Pogłębienie spoin pod tynk na głębokość min 2 cm (ewentualne odsłonięte połączenia wątku).
 7. Oczyszczenie ręczne, mechaniczne detali architektonicznych.
 8. Przeżyłowanie rys, pęknięć elewacji i gzymsów.
 9. Szycie ewentualnych głębszych pęknięć elewacji wybranym systemem (np. spiralami nierdzewnymi); iniekcja rys z użyciem zaczynu cementowo – wapiennego.
 10. Uzupełnienie spoinowania i warstwy tynku zaprawą wapienno-trasową na bazie wapna dołowanego.
 11. Wzmocnienie odsłoniętych warstw tynkarskich – impregnacja zdeintegrowanej struktury preparatem krzemoorganicznym np. Steinfestiger OH lub KSE OH f. Remmers).
 12. Wykonanie w partiach cokołowych, do ok. 1,5 m, tynków solochłonnych, wapiennych z grubo kruszoną cegłą i wapnem hydraulicznym.
 13. Uzupełnienie ubytków detali architektonicznych zaprawą wapienną, barwioną w masie pigmentami sypkimi; wyprowadzenie gzymsów metodą ciągnioną.
 14. Wykonanie zacierki wapiennej barwionej w masie pigmentami ziemnymi; (kolorystyka elewacji w nawiązaniu do istniejącej).
 15. Wykonanie laserunku farbą żółto-krzemianową (np.: Soldalit- Arte, f. Keim lub Restaurolac f. Keim), lub krzemianową (Granital f. Keim), lub farbą wapienną (np. Romanit f. Keim).

Barokowy portal kamienny wraz z figurą Jana Nepomucena – brama ogrodzenia od strony południowo – zachodniej (1765 r.)

1. Odkucie wszelkich wadliwych, nieestetycznych lub osłabionych mechanicznie uzupełnień, łat, kitów i spoin cementowych. Pogłębienie spoin na głębokość min 2 cm
2. Oczyszczenie kamienia metodą strumieniowania rotacyjnego, odpowiednio dobranym, ścierniwem bezpiecznym dla miękkiej powierzchni kamienia lub oczyszczanie kamienia parą wodną.
3. Powleczenie odsłoniętych powierzchni kompozytowym środkiem bakterio- grzybo- i glonobójczym do czyszczenia i gruntowania zanieczyszczonych i zagrożonych zanieczyszczeniem biologicznym materiałów budowlanych np. BFA f. Remmers lub Mycetox M; (profilaktyka).
4. Wykonanie profilaktycznych zabiegów odsalających. Zastosowanie okładów z ligniny i wody destylowanej.
5. Wzmocnienie osłabionych, pudrujących i łuszczących się powierzchni kamienia metodą powlekania i nasączenia hydrofilnymi preparatami opartymi na estrach kwasu krzemowego np. KSE 100, KSE 300 f. Remmers – metodą „mokre w mokre”. (Ze względu na czas reakcji wytrącania się nowego spoiwa, po nasączeniu preparatem wzmacniającym należy odczekać 4 tygodnie w warunkach podwyższonej wilgotności).
6. Uzupełnienie ubytków w kamieniu zaprawą mineralną (np. biały cement z mączką z piaskowca, dobarwiony pigmentami lub gotową zaprawą Restauriermörtel SK f. Remmers. Kity należy starannie opracować szlifując.
7. Wykonanie taszlowania lub flekowania większych ubytków.
8. Staranne wykonanie i opracowanie nowych spoin z zaprawy mineralnej, wapienno – trasowej.
9. Lokalne scalanie kolorystyczne uzupełnień farbą laserunkową np. Historic-Lasur f. Remmers, będącą kompozycją wodnej emulsji żywicy krzemooorganicznej, kredy i mineralnych pigmentów tlenkowych. Przezroczystość farby zależna jest od stopnia rozcieńczenia mikroemulsją Funcosil WS f. Remmers, lub farbami krzemianowymi KEIM Restaurolasur, lub pigmentami na spoiwie roztworu wodnej dyspersji polimerów Haftfest ZM HF Remmers z wodą destylowaną.

OPRACOWANIE
OCHRONY ZABYTEKÓW W KRAKOWIE
DELEGATURA NOWY TARG

ZGODNIE Z POZWOLENIEM
KONSERWATORSKIM / POSTANOWIENIEM

ZNAM... DNIA: 02.06.2024

Bibliografia

Karta biała obiektu, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, Delegatura Nowy Targ	Andrzej Siwek	5 XII 1996
Zabytki Sztuki w Polsce. Inwentarz Topograficzny. Cz. III, Tom I Zeszyt I, powiat nowotarski	prof. dr Tadeusz Szydłowski	W-wa 1939 r.
Sprawozdanie z prac przy transferze fragmentów malowidła ściennego ze ściany wschodniej przejścia pod dzwonnica kościoła św. Katarzyny w Nowym Targu	?	?
Rzeźba Matki Boskiej Wniebowziętej: Dokumentacja prac konserwatorskich	R. Krupińska	1990
Rzeźba Św. Jana Nepomucena: Dokumentacja prac konserwatorskich	R. Klincewicz-Krupińska	1996
Boczny portal wejściowy: Dokumentacja prac konserwatorskich	R. Klincewicz-Krupińska	1998
Dzwonnica – 3 rzeźby barokowe: Program prac konserwatorskich	J. Kucaba	2003
3 rzeźby późnogotyckie: Chrystus na Krzyżu, Matka Boska, Św. Jan: Program prac konserwatorskich	J. Kucaba	2003
Elewacja południowa – 3 rzeźby: Program prac konserwatorskich	J. Kucaba	2005
3 rzeźby Ukrzyżowanie: Dokumentacja prac konserwatorskich	J. Kucaba	2005
Kamienny posąg Matki Boskiej Niepokalanie poczętej: Dokumentacja prac konserwatorskich	M. Hapek	2006
Elewacja południowa: Malowany fryz dekoracyjny i tablica erekcyjna: Dokumentacja prac konserwatorskich	M. Hapek	2006

Magdalena Szymańska

dr Magdalena Szymańska
konserwator dzieł sztuki

Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie | nr dyplomu: 6588